

Sagen, ville finde deres Plads ved Meddelelsen derom til Skolen, idet man maa overlade til Kommunen at overveje, hvorvidt den kan indkomme et saadant Duffe. — Hvad Spørgsmaalet om Lønningssforhøielse for Seminarielærerne angaar, da er det jo fra to Sider blevet tilstrækkelig forklaret. Det vil ses, at Ministeren fra Begyndelsen af havde Tvivl om, at det juridisk kunde forsvares at give de her omhandlede Lærere dette Tillæg i Genhold til den tidligere Lov, hvad de mente at have fuld Ret til. Det var virkelig med Beklagelse, at Ministeren maatte staa imod et Duffe, som man gjerne havde indkommet, men hvis Opfyldelse man mente at burde negte, idet man maatte lade Sagen gaa den retslige Vej. Sagen kom for Højesteret, og der blev det afgjort, at juridisk havde de intet Krav. Smidlertid maatte jeg sige, at jeg fandt, at her var en høi Grad af Billighed, der talte for, at disse Mænd, der ere anerkjendt dygtige og i alle Henseender udføre deres Gjerning paa en fortjenstfuld Maade, ikke blive skuffede med Hensyn til dette lille Tillæg, som havde stor Betydning for dem, og som de mente allerede at have i deres Haand. Det forekom mig derfor, at der burde gjøres Forsøg paa, om man ikke ad Billighedens Vej kunde yde dem et saadant Tilskud. Dette er nu Udvalget i sin Flerhed gaaet ind paa, og skjøndt Bølgset ikke er saa stort som det, de vilde have faaet i Lønningstillæg efter den ældre Lov, saa er det dog saa stort, at Diemedet vil blive naaet. Det er en Selvfølge, at jeg skal søge at træffe Bestemmelse i denne Sag med saa meget Hensyn som mulig til Billighedens Fordringer.

Der staaar saaledes nu kun tilbage, at jeg udtaler mig om Forslaget angaaende Kommunitetets Bidrag til Universitetet. Jeg vil heller ikke paa nogen Maade bringe dette Spørgsmaal ind paa saadanne Gebeter, hvor det tidligere har været fremme, og hvorved der maaske kunde gives Debatten en varmere Karakter end nødvendigt. Jeg vil blot gjøre opmærksom paa, hvad der forresten blev antydet, om end løseligt, af den ærede Ordfører, at jeg i Virkeligheden havde troet, at dette Forslag, som det her er blevet stillet, var ikke lidet forskjelligt fra det, hvorover der blev afstemt ved 2den Behandling. Ganske vist erkjender jeg, at seet saavel fra den ene som fra den anden Side er et Beløb af 100 Rd. 95 Skilling ikke af stor Betydning, hvor Talen er om 21,000 Rigsdaler; men det er netop under Forhandlingen sidst meget stærkt fremhævet af den ærede Ordfører, at noget af det, der saa stærkt talte imod at gaa ind paa Forslaget forrige Gang, var, at det i den Form, hvori det fremtraadte med Marx og Skilling, præsenterede sig som et juridisk Krav, som man her vilde opstille overfor Thinget, saa at det næsten kunde se ud, som om det var Noget, man ikke burde eller maatte afvise, eller som om man — saaledes som den ærede Ordfører ud-

trykte sig — vilde sætte gamle Pergamentsblade over Thingets Bevillingsmyndighed, og saa fremdeles. Den ærede Ordfører søiede endog saa til, at anderledes vilde det have været, hvis Fordringen var mødt som en rund Sum, som der var Spørgsmaal om at finde billig eller ikke billig, og det er i Genhold hertil, at Forslaget nu er blevet forandret, som steet er. Det fremtræder altsaa nu ikke paa nogen Maade som et juridisk Krav — hvad det efter min Mening heller ikke kan gjøre —, men som et Forslag om Noget, der har havt en saa lang Begrundelse i en Fortid, der ikke blot strækker sig langt udover vor konstitutionelle Tid, men ogsaa gjennem en lang Række af Aar har faaet sin fulde Stadfæstelse her i Rigsdagen, det nemlig, at der ydes et saadant Bidrag fra Kommunitetet til Universitetet. Kun i nogle saa Aar er det ophørt, fordi man valgte at gaa en anden Vej, som paa en endnu fuldere og mere fyldestgjørende Maade virkede for samme Maal: at lade hele Universitetets Underbalance gaa over til Kommunitetet og bæres af dette. Naar dette nu forholder sig saaledes, saa forekommer det mig dog indlysende, at der maatte være Grunde, ja, jeg sører til, endog saa stærke Grunde for nu pludseligt at opløse og tilintetgjøre dette Forhold, og det er disse Grunde, som det ikke har været mig muligt at finde. Jeg tør bestemt sige, at naar man har hentydet til Besværlighederne ved Bogholderiet, saa kan dette ikke være Grunden; thi dette Punkt er saa forsvindende, enten Sagen tages paa den ene eller paa den anden Maade, at det ingen Indflydelse kan øve. Men er dette nu Tilfældet, saa synes jeg, at man maatte spørge sig selv, naar man nu vilde gjøre en saadan Forandring, om det muligen maatte være begrundet i de to Stiftelsers Forhold, at man nu vilde gaa en anden Vej end tidligere. Er det da nu saa, at Universitetets Stilling er saa heldig i finantiel Henseende, at det vilde være urimeligt at vedblive at give det tidligere Tilskud? Dette kan dog ikke siges; thi det er jo saa langt fra Tilfældet, at Universitetet er heldigt stillet, at netop det Modsatte finder Sted. Det maa ikke glemmes, at der er en Underbalance for Universitetet af 130,000 Rd., og vil man endog saa tage de 70,000 Rd. fra, som beregnede til et særligt Formaal, nemlig til Fuldbødselsen af botanisk Have og Opførelsen af den Museumsbygning, som staaar i Forbindelse med dette Anlæg, saa bliver der dog alligevel ligefrem en Underbalance af 60,000 Rd. Det er altsaa klart, at selv om Universitetet faar det Tilskud, som det tidligere har haft, saa er det dog endnu saa langt fra, at der er Udfigt til Eigevægt, at der alligevel bliver tilbage et Underskud, som Universitetet selv maa bære. Men naar man nu samtidig kaster Blikket til den anden Side, til Kommunitetet, saa kunde man, hvis der hvilede overordentlige Byrder paa dette Institut, Byrder, som gjorde dets finantistelle